

MUSICA CORAL

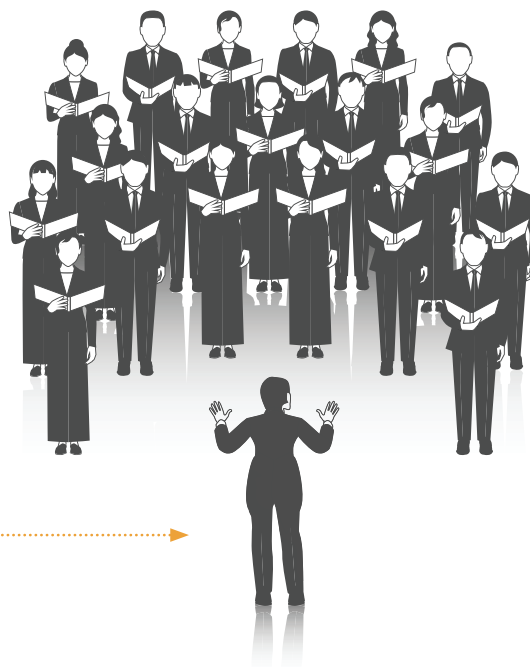
www.balagium.com

Activitats lúdiques
multimèdia

Potenciar
les capacitats
cognitives

Ensenyar
el llenguatge
musical

Oferir
recursos i
metodologies

Millorar
la qualitat
musical
de les corals

CANTAIRES. Com poden millorar musicalment?

1

Aprenent a reconèixer els elements musicals que apareixen en una partitura musical.

2

Adoptant hàbits saludables (posició corporal correcta, escalfament de la veu...).

Aprenent tècniques de relaxació i respiració.

Millorant la vocalització, la dicció...

3

Oferint recursos variats i metodologies per a millorar l'aprenentatge de les cançons, gaudir dels assajos, progressar musicalment...

4

Seleccionant millor les peces musicals.

Aprenent a confeccionar repertoris.

DIRECTORS. Com poden millorar la seva formació didàctica?

Amb quins materials didàctics?

Material per als cantaires

Material per als directors

Llenguatge musical

Tècnica vocal

Direcció coral

Repertori

Aprentatge del llenguatge musical

Objectius

- Reconèixer els elements d'una partitura.
- Millorar en la lectura de les partitures.

Metodologia

- Visual
- Progressiva
- Explicacions senzilles

Ús

- Material de consulta.
- Material per a sessions formatives a càrrec del director/a.

relaciona

Mostra d'exemples

1

En cada sistema hi ha 4 pentagrames, un per a cada veu.

- Pentagrama 1 (color verd): **soprano**.
- Pentagrama 2 (color carabassa): **contralt o alto**.
- Pentagrama 3 (color blau): **tenor**.
- Pentagrama 4 (color lila): **baix**.

Canticorum Iubilo

G. F. Händel

Moderato

Soprano
Can - ti - co - rum iu - bi - lo. Re - gi ma - gno

Contralt
Can - ti - co - rum iu - bi - lo. Re - gi ma - gno

Tenor
Can - ti - co - rum iu - bi - lo. Re - gi ma - gno

Baix
Can - ti - co - rum iu - bi - lo. Re - gi ma - gno

1r sistema

Fine

S
psal - li - te. lam re - sul - tent mu - si - ca,
Per - so - nan - tes or - ga - nis,

A
psal - li - te. lam re - sul - tent mu - si - ca,
Per - so - nan - tes or - ga - nis,

T
psal - li - te. lam re - sul - tent mu - si - ca,
Per - so - nan - tes or - ga - nis,

B
psal - li - te. lam re - sul - tent mu - si - ca,
Per - so - nan - tes or - ga - nis,

2n sistema

D.C.

S
un - da, tel - lus, si de - ra.
bi - la - te, plau - di - te.

A
un - da, tel - lus, si de - ra.
bi - la - te, plau - di - te.

T
un - da, tel - lus, si de - ra.
bi - la - te, plau - di - te.

B
un - da, tel - lus, si de - ra.
bi - la - te, plau - di - te.

3r sistema

Totes les notes que es troben a la mateixa vertical d'un sistema es canten al mateix moment.

Mostra de teoria

1

Les dinàmiques i els matisos

Els **signes** o **símbols d'expressió** serveixen per indicar diferents aspectes interpretatius que afecten una nota o una frase musical com, per exemple, els següents:

- La velocitat d'execució (*tempo*, p. 28).
- La intensitat de les notes (*dinàmiques*, p. actual).
- Les articulacions (p. 36).
- L'emotivitat en la interpretació de les frases (*caràcter*, p. 38).

En una partitura hi ha dos tipus d'informació:

- Una d'objectiva, relacionada amb elements melòdics i rítmics, entre altres.
- Una altra, en part subjectiva, relacionada amb els elements de l'expressió musical.

Aquest últim tipus informa sobre el que vol transmetre el compositor i alhora dona un petit marge de llibertat interpretativa als directors.

Amb la **intensitat** dels sons es creen efectes importants en l'**expressió** musical.

Les **dinàmiques** es fonamenten en la combinació de diverses gradacions de la intensitat dels sons musicals.

La intensitat de les notes pot variar al llarg d'una partitura. L'execució d'aquests **matisos** no és exacta, sol ser subjectiva i depèn de l'estil musical, del tipus de composició, del gust del director/a...

En la taula següent es mostren els **indicadors de dinàmica de graus** més habituals:

Nomenclatura italiana	Abrev.	Interpretació
pianissimo	<i>pp</i>	molt fluix
piano	<i>p</i>	fluix
mezzopiano	<i>mp</i>	moderament fluix
mezzoforte	<i>mf</i>	moderament fort
forte	<i>f</i>	fort
fortissimo	<i>ff</i>	molt fort

En els assaigs les corals treballen, bàsicament, els aspectes següents:

- L'afinació de la melodia de cada veu.
- La coordinació de les diferents veus.
- Les qüestions interpretatives de les peces (tempo, dinàmiques, articulacions, caràcter, dicció...).

Per assolir un bon grau de qualitat musical, els cors no han de menystenir cap dels tres aspectes anteriors.

El director/a indica als cantaires les gradacions de la intensitat amb el gest.

Tot i que les partitures estableixen unes determinades dinàmiques, aquestes a vegades canvien segons l'acústica de l'espai on s'interpreten les cançons, el nombre de cantaires o l'estat de les veus, entre altres condicionants.

Els conceptes van acompanyats d'exemples i de partitures

1

Les abreviatures dels indicadors de dinàmica (en cursiva i negreta) es col·loquen generalment a la part inferior del pentagrama, sota la nota on comença la dinàmica.

L'amplitud de les franges de color indica la durada de cada dinàmica.

mf *f* *p*

Aquestes 4 notes es canten moderadament fort.

Aquestes 5 notes es canten fort.

Aquesta nota es canta fluix.

Les **dinàmiques de transició** indiquen variacions graduals d'intensitat creixent i decreixent.

En la mateixa partitura es poden utilitzar de manera indistinta tant els *reguladors* com els *termes* (o les seves *abreviatures*).

Aquestes dinàmiques de transició es representen mitjançant **reguladors** (símbols) i **termes** (en italià).

En la taula següent es mostren els més habituals i les seves equivalències.

Termes	Abrev.	Reguladors	Interpretació
crescendo	<i>cresc.</i>		Augmenta la intensitat a poc a poc fins arribar a més fort
decrescendo diminuendo	<i>decresc.</i> <i>dim.</i>		Disminueix la intensitat progressivament fins arribar a més fluix

Els indicadors de dinàmica de graus es poden combinar amb els de dinàmica de transició.

Serveixen per indicar les intensitats de grau inicial i final quan s'utilitzen els reguladors.

mf *f* *p*

Es comença a cantar moderadament fort i es va augmentant fins a fort.

Es comença a cantar fort i es va disminuint fins a fluix.

1

Locus iste (Fragment)

Anton Bruckner
(1824 - 1896)

Allegro moderato ♩ = 90

Soprano
Lo - cus is - te a De - o fac - tus est, lo - cus is - te

Contralt
Lo - cus is - te a De - o fac - tus est, lo - cus is - te

Tenor
Lo - cus is - te a De - o fac - tus est, lo - cus is - te

Baix
Lo - cus is - te a De - o fac - tus est, lo - cus is - te a

S
a De - o fac - tus est, a De - o, De - o fac - tus est,

A
a De - o fac - tus est, a De - o, De - o fac - tus est,

T
a De - o fac - tus est, a De - o, De - o fac - tus est,

B
De - o fac - tus est, a De - o, De - o fac - tus est, in - aes - ti -

S
in - aes - ti - ma - bi - le sa - cra - men - tum, in - aes - ti - ma - bi - le

A
in - aes - ti - ma - bi - le sa - cra - men - tum, in - aes - ti - ma - bi - le

T
in - aes - ti - ma - bi - le sa - cra - men - tum, in - aes - ti - ma - bi - le

B
ma - bi - le sa - cra - men - tum, in - aes - ti - ma - bi - le sa - cra -

Activitats lúdiques multimèdia

Destinataris

- Corals
- Centres cívics de la gent gran

Objectius

- Fer gimnàstica mental
- Aprendre llenguatge musical

Ús

- Individual
- Tallers

